

Náročnost komunikace s rodiči a dětmi se odvíjí od regionálních specifík a předcházejících zkušeností.

Bohužel i přes pravidelnou denní komunikaci s rodiči pomocí naší školní aplikace, náměty a prosby o zaslání, jak se jim společně dařilo, rodiče jen děkovali za podněty, ale pouze jeden rodič zaslal foto práce s dítětem. Většina rodičů řešila a stále řeší, kam s dětmi, jak požádat o podporu a finance. Pro řadu rodičů je situace složitá a se svými problémy (sociálními, finančními nebo organizačními) se obraceli na školku. Rádi jsme pomohli, ale nebylo to přímo o dětech.

Při vytváření nabídky rozvojových aktivit pro děti, resp. jejich rodiče, pedagogové většinou (66 % mateřských škol, které poskytovaly pravidelnou nabídku rozvojových aktivit) vycházeli z toho, co děti mohou reálně dělat doma s rodiči. Jen některé mateřské školy se držely obsahu svých školních nebo třídních vzdělávacích programů.

Nabízíme část z aktivit podle plánovaného vzdělávání dle školního vzdělávacího programu, které mohou děti dělat doma s rodiči, zároveň respektujeme individuální možnosti rodičů při plnění těchto aktivit.

Do vzdělávací nabídky zahrnujeme činnosti jednak takové, které mohou děti dělat doma s rodiči (zejména praktického zaměření), ale také činnosti, které podporují rozvoj jednotlivých oblastí a reflektují individuální potřeby dětí (zejména pak u dětí v povinném předškolním vzdělávání a u dětí s odkladem školní docházky).

Jen některé mateřské školy uváděly, že kladou důraz na individuální zaměření nabízených aktivit.

Nabízíme činnosti ze všech oblastí vzdělávání, dále vycházíme z diagnostiky a individualizace výchovy a vzdělávání – činnosti podle dosažených vědomostí, dovedností a návyků.

Značná část ředitelů mateřských škol uvedla, že vzdělávací materiály byly poskytnuty dětem předškolního věku v podobě pracovních sešitů, pracovních listů apod., přičemž není zřejmé, do jaké míry byla tato nabídka individualizována. Vzhledem ke zjištěním, která jsou uvedena v dřívějších výstupech České školní inspekce⁵ a poukazují na nepatřičné využívání pracovních listů, bude potřeba upřesnit, za jakých podmínek je jejich využívání efektivní.

Není vhodné soustředit se na plošné zadávání úkolů formou pracovních listů, bez jakékoliv diferenciaci, bez návaznosti na pedagogickou diagnostiku, tedy bez zohledňování vzdělávacích potřeb a možností jednotlivých dětí. Není žádoucí zadávat úkoly takto hromadně pouze proto, aby dítě za každou cenu něco dělalo. Vždy musí být brán zřetel na dosavadní vývoj, možnosti a potřeby každého jednotlivého dítěte, zejména při zadávání pracovních listů zaměřených na rozvoj grafomotoriky.

Nezbytností je, aby byla systematicky nastavena spolupráce mezi mateřskou školou a rodiči. Aby rodiče byli pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání svého dítěte, seznamováni se zjištěními z pedagogické diagnostiky a společně s pedagogy se domlouvali na společných vzdělávacích strategiích i na vzdělávací nabídce, která bude systematicky realizována v mateřské škole i v domácím prostředí.

⁵ Výroční zpráva České školní inspekce za školní rok 2018/2019, dostupná na www.csicr.cz.